

Rakvere rajooni kohanimede õigekirjutamisest

Pikka aega kestis Eesti NSV maa-asulate arvestuse korrastamine. Nüüd on see töö tehtud. Kui enne oli meil ametlikult arvel üle 7000 maa-asula, siis praegu on neid 3442. Koos asulate arvestuse korrastamisega fikseeriti ka nende ametlikud nimed. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium kinnitas oma 25. veebruari seadlusega Eesti NSV alevike ja külade nimekirja, mis on ilmunud «Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu ja Valitsuse Teatajas» nr. 11 21. märtsil 1977. See dokument jääb aluseks ka meie asulanimede õigekirjutusele. Siin-seal trükitakse aga ikka veel nimesid vääralt.

Kohanimed moodustavad osa muust sõnavarast ja neisse tuleb suhtuda sama lugupidavalt. Arvestades kohanimede kohaliku hääldust, päritolu ja õigekirja põhimõtteid, muudeti paljude nimede kirjakuju. Allpool mõned märkused Rakvere rajooni kohanimede õigekirjutuse kohta.

Nimede normimisel jäädi seisukohale, et põhjaeesti kohanimedes ei tarvitata järgsilpides o-d. Seega on õige nimekuju *Vainupea* (Vihula kn.), aga mitte *Vainopea*.

Omaette probleem on kokku- ja lahkukirjutamine. Põhiline vastuolu on, et kirjakeeles on fikseeritud lihtnimi, kohalikus tarvituses aga liitnimi. Laitmatud nimekujud on niisiis *Ridaküla* (Kadrina kn.), *Rajaküla* (Laekvere kn.), *Aruküla* (Viru-Jaagupi kn.), *Ojaküla* (Viru-Nigula kn.), *Kännüküla*, *Liivaküla* (Väike-Maarja kn.).

Asuti seisukohale, et *saare*-lõpulistes kohanimedes tuleb kirjutada -ss- (*-ssaare*). Oiged on seega *Pedassaare* ja *Sakussaare* (Vihula kn.).

Ebajärjekindel on oldud *pea*-lõpuliste kohanimede kirjutamisel. Põhjaeesti murdeala kohanimedes, kaasa arvatud rannikumurde omad, kirjutatakse -*pea*. Niisiis *Mädapea* (Rakvere kn.), *Pihlaspea*, *Vainupea* (Vihula kn.), *Letipea* (Viru-Nigula kn.), *Avispea* (Väike-Maarja kn.).

Kõikuvusi on nimede lõpuvokaalide osas. Kirjutati *Toomiku* ja *Toomika* (Viru-Nigula kn.), *Mõedaku* ja *Mõedaka* (Rägavere kn.), *Luusiku* ja *Luusika* (Laekvere kn.). Nüüdsest peale jäävad *Toomika*, *Mõedaka* ja *Luusika*.

Ja veel. Rakvere külanõukogus on *Lemmküla* (mitte *Lemküla*) ja Tamsalu kn-s *Sauvälja* (mitte *Sauevälja*) küla.

Jaak SIMM,

Keele ja Kirjanduse Instituudi vanemteadur